

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ศาสนาอิสลามมิได้เป็นเพียงแค่ลัทธิความเชื่อเท่านั้น แต่ศาสนาอิสลามเป็นระบอบการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์แบบที่สุดสำหรับผู้ที่ศรัทธา ศาสนาอิสลามมิได้แยกร่างกายกับจิตวิญญาณ มิได้แยกความเชื่อกับการปฏิบัติและมีได้แยกทางโลกกับทางธรรมออกจากกัน แต่หลอมรวมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เข้าด้วยกันเป็นหนึ่งเดียว ผสมกลมกลืนในตัวของมันเองอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้มนุษย์ทุกเพศทุกวัยทุกชนชั้นทุกเชื้อชาติมีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ได้อย่างเท่าเทียมกันอย่างไม่สามารถที่จะหาระบอบการดำเนินชีวิตใด ๆ ในโลกนี้มาเทียบได้ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เพราะเป็นระบอบการดำเนินชีวิตที่ถูกวางขึ้น โดยพระเจ้า ผู้ทรงรอบรู้อย่างผู้ทรงปรียาของมนุษย์ทั้งมวล หาได้มาจากความคิดของมนุษย์ผู้ถูกสร้างผู้หนึ่งผู้ใดทั้งสิ้น (อนุหัมชะฮ์ อันนัควีย, ม.ป.ป.)

ในประเทศไทยมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามอยู่ประมาณ 7.4 ล้านคนหรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 กระจายอยู่ในทั่วทุกภาคของประเทศ (ศูนย์ดาราศาสตร์อิสลาม, 2550) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีชาวไทยมุสลิมร้อยละ 79 กล่าวคือในจังหวัดปัตตานีมีชาวไทยมุสลิม 80 เปอร์เซ็นต์ (สำนักงานจังหวัดปัตตานี, 2550) จังหวัดยะลามีชาวไทยมุสลิม 75 เปอร์เซ็นต์ (สำนักงานจังหวัดยะลา, 2550) และจังหวัดนราธิวาสมีชาวไทยมุสลิม 82 เปอร์เซ็นต์ (สำนักงานจังหวัดนราธิวาส, 2550) ซึ่งมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองเหมือนกับชาวมุสลิมทั่วโลก มีการยึดถือปฏิบัติอย่างเหนียวแน่นสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตตามแนวทางที่ปรากฏในพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานและแบบอย่างของท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ผ่านการอบรมสั่งสอนในรูปแบบต่าง ๆ และสถาบันต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันด้วยสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในแต่ละด้านก็ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียในด้านของมันเอง และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชาวมุสลิมทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิเช่น พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเหมือนแต่ก่อน เพราะสภาพทางเศรษฐกิจที่บีบรัด เขาชนไม่สนใจกิจกรรมทางศาสนาเพราะหันไปสนใจกับกิจกรรมที่ถูกนำเสนอผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่มีรูปแบบ เนื้อหาตื่นเต้น สนุกสนาน น่าสนใจกว่า ผู้นำชุมชนก็ปล่อยปละละเลยกับอบายมุขต่าง ๆ เพราะเกิดขึ้นมากมายเสียจนเห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดา และอื่น ๆ อีกมากมาย เป็นเหตุให้เขาชนมุสลิมในยุคปัจจุบันเริ่มหันเหออกจากรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องไม่สามารถแยกแยะผิดถูกชั่วดีได้เหมาะสมกับคุณวุฒิและวัยวุฒิของตนเองหลงระเวงไปกับสี่ส้นแห่งความเจริญจน

กลายเป็นทาสของค่านิยมและวัฒนธรรมจากโลกตะวันตกที่ไหลทะลักเข้ามาสู่สังคมมุสลิมอย่างแทบหมดปัญญาที่จะสกัดกั้น (อบูห์มซะฮฺ อันนัควีย, ม.ป.ป.)

อีกทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สืบเนื่องมาจากความพยายามในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ทัดเทียมกับนานาประเทศในแถบตะวันตก ก่อให้เกิดการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาสู่ประเทศอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของเยาวชน เนื่องจากเยาวชนเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากลองในสิ่งต่าง ๆ ขณะที่รัฐมิถุนาทารมณัในการแยกแยะสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดยังพัฒนาไม่เต็มที่ ในช่วง 25 ปีที่ผ่านมาหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชนรวมทั้งในปัจจุบันขนาดของครอบครัวไทยเปลี่ยนจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยวที่อยู่ตามลำพังพ่อแม่ลูกพ่อแม่ต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัวท่ามกลางกระแสสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีเวลาและใช้เวลาร่วมกับลูก ๆ น้อยลง ดังผลการสำรวจสภาวะการณัเด็กและเยาวชนของโครงการติดตามสภาวะการณัเด็กและเยาวชน พบว่า เยาวชนถึงร้อยละ 40 ไม่ได้ไปเที่ยวกับพ่อแม่ที่นัองเลยในระยะหนึ่งเดือนที่ผ่านมา (อมรวิษั นาคทรพรพ, 2546) บทบาทในการควบคุมดูแลลูกก็น้อยตามลงไปด้วย และใช้วิธีการให้สิ่งของเพื่อชดเชยความรัก ซึ่งมีผลต่อการจับจ่ายใช้สอยของเยาวชน ทำให้เยาวชนขาดความคิดที่จะเก็บออมเงินและใช้เงินเพื่อสะสมของมีค่าตามเพื่อนหรือตามแฟชั่น (AC Nielsen, 2000) จากการสำรวจพฤติกรรมเยาวชนระดับมัธยมปลายและอุดมศึกษาในรอบ 1 เดือน พบว่า เด็กเดินห้างสรรพสินค้าประมาณ 4 ครั้ง ซื้อเครื่องสำอางบำรุงผิวประมาณ 2 ครั้ง การผูกพันกับศาสนาก็มีน้อย เด็กเกือบร้อยละ 50 ไม่ได้ใส่บาตรและเกือบร้อยละ 70 ไม่ได้ฟังเทศน์เลยในรอบ 1 เดือน (อมรวิษั นาคทรพรพ, 2546)

สำหรับการใช้เวลาว่างและวิธีการแสวงหาความสุขของเยาวชนนั้น มีข้อมูลจากการสำรวจของ ดี ดี บี ตะวันออกไกล (Far East DDB) สำรวจในเยาวชน 200 คน ที่มีอายุระหว่าง 12 และ 16 ปี ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง พบว่า 22 เปอร์เซ็นต์ใช้เวลาว่างในการสนทนาทางอินเทอร์เน็ต (chatting) หรือส่งข้อความทางโทรศัพท์มือถือ (SMS messages) โดย 52 เปอร์เซ็นต์ของเด็กกลุ่มนี้เห็นว่าโทรศัพท์มือถือเป็นสิ่งจำเป็นในการติดต่อกับเพื่อนหรือคนรัก 19 เปอร์เซ็นต์เห็นว่าโทรศัพท์เป็นการย่อโลกให้เล็กลง 23 เปอร์เซ็นต์เห็นว่าโทรศัพท์เป็นเหมือนเพื่อนหรือคนรักคนหนึ่งและไม่สามารถขาดโทรศัพท์มือถือได้ 14 เปอร์เซ็นต์ใช้เวลาว่างในการเล่นคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบริษัทยูโอ เซ็นโก ประเทศไทย (2546) ที่พบว่าพฤติกรรมของเยาวชน (อายุ 10-14 ปี) ชอบเล่นเกมออนไลน์ โดยเฉพาะเกมที่สามารถกำหนดบทบาทตัวเองได้ สามารถทำอะไรก็ได้ที่ในโลกจริงทำไม่ได้ เพราะเทคโนโลยีทำให้เด็กเข้าถึงทุกอย่างและมีทุกบทบาทให้เลือกมากมาย โดยตัวเองก็เรียนรู้ที่จะยอมรับเงื่อนไขของการรับบทบาทนั้น เช่น ถ้าต้องการเป็นขโมยก็ต้องฝึกความว่องไว แข็งแกร่ง เป็นต้น สามารถพักการเล่น และสามารถกลับมาเล่นต่อได้ นอกจากนี้ยังมีเยาวชนอีก 12 เปอร์เซ็นต์ใช้เวลาว่างกับคอมพิวเตอร์ 7 เปอร์เซ็นต์ใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬาที่ตนเองชื่นชอบ 5 เปอร์เซ็นต์

ใช้เวลาว่างศึกษาเรื่องที่ชื่นชอบ 4 เปอร์เซ็นต์ใช้เวลาว่างในการทำควมแพชั่นและฟังเพลง (The Nation, 2002) และอมรวิรัช นาคทรพรพ (2546) ศึกษาพบว่า เยาวชนในต่างจังหวัดถึงราวร้อยละ 50 ที่เข้าร้านอินเทอร์เน็ตเป็นประจำและร้อยละ 30 มีโทรศัพท์มือถือใช้ ในกลุ่มเยาวชนที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย พ่อแม่ให้อิสระและเงินแทนความรัก เด็กกลุ่มนี้จึงใช้เวลาว่างและเงินเพื่อแสวงหาความสุขนอกบ้าน

ในด้านสุขภาพและพฤติกรรมกรบริโภค พบว่าเยาวชนมักมีพฤติกรรมกรบริโภคอาหารไม่ถูกต้อง ทำให้ประสบปัญหาการขาดสารอาหารหรือมีภาวะโภชนาการกิน เช่น เยาวชนบางกลุ่มชอบทานอาหารแปลก ๆ หรือคอกอาหารบางมื้อเพื่อลดน้ำหนัก โดยเฉพาะเยาวชนหญิงที่กลัวอ้วน และยังพบว่าเยาวชนมักเชื่อโฆษณาและมักบริโภคอาหารตามแพชั่น นอกจากนี้อาหารจานด่วนได้แพร่หลายเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา ทำให้เยาวชนไทยหันมาบริโภคอาหารเหล่านี้มากขึ้น เพราะสะดวกและมีรสชาติถูกปาก เพราะทำให้รู้สึกดี คุณันสมัย (AC Nielsen, 2000 ; นวลอนงค์ บุญจรรุณศิลป์, 2546) และจากการสำรวจของโครงการติดตามสภาวะการเด็กและเยาวชน พบว่า เยาวชนกินอาหารจานด่วนเฉลี่ยราว 3 ครั้งในรอบ 1 เดือน

ส่วนวิถีชีวิตของเยาวชนอายุ 13-24 ปีเฉพาะกลุ่มที่กำลังศึกษาและกลุ่มที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่ชอบเที่ยว (going out) ประเภทที่มีทั้งสองลักษณะคือ ชอบเที่ยวและไม่ชอบเที่ยว (going out and non-going out) และประเภทที่ไม่ชอบเที่ยว (non going out) พวกเขาไม่ชอบเที่ยวที่อยู่ในภาคการศึกษาเมื่อเลิกเรียนหรือเรียนพิเศษเสร็จก็จะกลับบ้าน ในกลุ่มที่ทำงานในโรงงานก็จะกลับบ้านหลังเลิกงานใช้เวลาดูโทรทัศน์ หรือดูหนังในช่วงสุดสัปดาห์กับเพื่อนหญิง นำเงินที่หามาได้ให้พ่อแม่หรือเก็บออมเอง และกลุ่มที่ชอบเที่ยวและมีอิสระมาก ส่วนหนึ่งอยู่ตามหอพัก ไม่มีครอบครัวคอยดูแลควบคุม กลุ่มนี้มักมีแฟนหรือคู่นอนเพื่อไม่ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว (พิมพวัลย์ บุญมงคล, 2543)

สำหรับสถานที่ที่เยาวชนนิยมไปเที่ยว คือ 1) ดิสโก้เทค เป็นสถานที่ที่เยาวชนนิยมไปหาความสุขจากการเต้นรำ พูดคุยกับเพื่อน ได้ฟังเพลงที่ทันสมัยและมีโอกาสได้พบกับแฟนใหม่ 2) โรงภาพยนตร์ขนาดเล็กเป็นที่ที่เยาวชนใช้เวลาอยู่กับกลุ่มเพื่อนหรือกับคู่รัก นิยมไปดูหนังในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์หรือหลังเลิกเรียน การไปดูหนังกับแฟนมักเป็นโอกาสที่จะได้อยู่ด้วยกันตามลำพังและจบลงด้วยการหาสถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์กัน 3) ห้างสรรพสินค้า เยาวชนจะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนหรือคู่รักหลังเลิกเรียนหรือสุดสัปดาห์ในห้างสรรพสินค้า เพื่อแสดงความรักกับเพศตรงข้าม ทานขนม/อาหารหรือซื้อของขวัญ 4) สวนสาธารณะใกล้ห้างสรรพสินค้าหลังเลิกเรียนหรือสุดสัปดาห์เยาวชนมักไปกับแฟน/คู่รักหรือกลุ่มเพื่อนตามสวนสาธารณะใกล้ห้างสรรพสินค้า โดยเฉพาะในตอนกลางคืน (สองทุ่ม) มีเยาวชนหลาย ๆ คนมาจับคู่คุยกัน โดยสวนสาธารณะเป็นที่ซึ่งให้ความเป็นส่วนตัวกับเยาวชนชายในการใกล้ชิดกับเยาวชนหญิง 5) โรงยิมของโรงเรียน มักพบในโรงเรียนที่บังคับให้นักเรียนต้องอยู่หอพักของโรงเรียน และมีกฎระเบียบไม่ให้นักเรียนออกไปเที่ยวข้างนอกยกเว้นในวันหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งในวันหยุดปลายสัปดาห์เด็กก็ต้องอยู่กับบ้านกับครอบครัว (พิมพวัลย์ บุญมงคล, 2543)

จากสภาพข้างต้นอาจสรุปได้ว่าวิถีชีวิตของเยาวชนในยุคนี้มีอิสระมากขึ้น เติบโตเร็ว และอยู่ภายใต้สภาพการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด ช่องว่างระหว่างความคิดของคนรุ่นพ่อแม่กับรุ่นลูกมีมากขึ้น วิถีชีวิตของพ่อแม่ถูกพันนาการด้วยภาระงานและความรับผิดชอบในเรื่องเศรษฐกิจ จึงทำให้ความใกล้ชิดและการใช้เวลาว่างกับลูกที่อยู่ในเยาวชนมีน้อยลง อำนาจในการควบคุมดูแลจึงลดลง ซึ่งมีผลทำให้การอบรมกล่อมเกลา สอดแทรกทัศนคติในการดำเนินชีวิตกับลูกเบาบางหรือขาดหายไป การดำเนินชีวิตของเยาวชนจึงเปรียบเสมือนเรือที่ไร้หางเสือ ทำให้ถูกชักนำไปตามกระแสแฟชั่น อิทธิพลของสื่อและกลุ่มเพื่อนได้ง่าย สิ่งเหล่านี้มีทั้งประโยชน์และโทษ เป็นเหมือนดาบสองคม ซึ่งเยาวชนก็ชื่นชอบกับความแปลกใหม่ทันสมัย จึงมีผลทำให้เยาวชนใช้เวลาว่างกับเทคโนโลยีหลากหลาย เสพวัตถุรุนแรงที่สุด และใช้ชีวิตในรูปแบบที่รับรู้ว่าทันสมัย

ในขณะที่หลักการของศาสนาอิสลามเป็นแนวทางที่ครบถ้วนในทุกรายละเอียดของชีวิต ซึ่งเป็นระบอบที่ถูกประทานจากผู้เป็นเจ้า เป็นแนวทางที่สะท้อนถึงการยอมรับและยอมรับงานต่อพระเจ้า และการสร้างทัศนคติที่ถูกค้ำจุนที่มนุษย์พึงมีต่อตัวเอง ต่อโลกและสรรพสิ่ง (ซัยคุ มุฮัมมัด คอลิฮฺ อันมุญญิด, 2547) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าชีวิตของมุสลิมจึงถูกหล่อหลอมด้วยโลกทัศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ วางกรอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศให้สอดคล้องกับธรรมชาติอย่างเป็นรูปธรรมและครบวงจร และจัดบรรยากาศทางสังคมเสียใหม่ เช่น ไม่ให้ชายและหญิงมีการปะปนกันอย่างเสรี การกำหนดรูปแบบการแต่งกายที่ถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งสังคมมุสลิมทุกวันนี้แทบจะไม่หลงเหลืออะไรให้เห็นเค้าของสังคมมุสลิมที่อิงอยู่กับคำสอนอิสลาม สังคมมุสลิมยังคงเหลือแค่ความเชื่อและพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ลอกเลียนแบบมาจากคนรุ่นก่อน

ถ้าจะยกปัญหาในสังคมมุสลิมมาพูดคุยมีอยู่มากมาย เช่น มุสลิมะฮฺคลุมฮิญาบแต่อดโฌม มีแฟนเป็นคนต่างศาสนา มั่วสุ่มยาเสพติด เบี่ยงเบนทางเพศ ไม่ละหมาด อ่านอัล-กุรอานไม่ได้ เป็นหนี้เป็นสิน ไม่จ่ายซะกาต ทำตัวเป็นทุนนิยม รู้แต่เรียนแต่ไม่เรียนรู้ รู้จักแต่เอาตัวรอด ฯลฯ ซึ่งดูเหมือนว่าทุก ๆ ปัญหาที่กำลังกลายเป็นปัญหาที่ซ้ำซ้อน ทับถมกันวันแล้ววันเล่า เป็นวงจรที่หาทางออกไม่ได้ (อัล อัก, ม.ป.ป.) นอกจากนี้ ซัยคุ มุฮัมมัด คอลิฮฺ อันมุญญิด (ม.ป.ป.) ยังกล่าวอีกว่า เยาวชนมุสลิมในปัจจุบันมีพฤติกรรมที่ทำให้ความศรัทธาอ่อนแอ เช่น

1) กระทำบาปและสิ่งต้องห้ามต่าง ๆ จนเป็นนิสัยที่เคยชินและหมดสิ้นความละอายใจ จนถึงขนาดที่เขาสามารถกระทำการบาปได้อย่างเปิดเผย

2) หัวใจแข็งกระด้าง รู้สึกถึงความแข็งกระด้างของหัวใจ จนกระทั่งคนผู้นั้นรู้สึกว่าหัวใจของเขาได้เปลี่ยนเป็นก้อนหินที่แข็งกระด้าง จนไม่มีสิ่งใดที่จะทะลุผ่านมันเข้าไปหรือมีสิ่งอื่น ๆ ที่จะผ่านออกมาจากมันได้เช่นกัน อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวว่าผู้ที่หัวใจแข็งกระด้างนั้นไม่มีความรู้สึกใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการตักเตือนให้

รำลึกถึงความตายหรือมองดูคนตาย บางทีแม้แต่การแบกศพไปสุสานด้วยตัวเองและได้ไปรยคินลงสู่หลุมฝังศพก็ตาม การเดินระหว่างหลุมฝังศพของเขา เสมือนเป็นเพียงการเดินระหว่างก้อนหินเท่านั้น

3) ปฏิบัติศาสนกิจอย่างลวก ๆ เมื่อละหมาด ซึ่งจิตใจของเขาจะไม่อยู่กับเนื้อกับตัว ขาดการใคร่ครวญหรือพิจารณาในความหมายของถ้อยคำที่กล่าว

ดังนั้นเยาวชนมุสลิมต้องพยายามสำรวจตนเอง ถึงแม้บางครั้งความผิดที่กระทำนั้นมันเล็กน้อย แต่เมื่อกระทำเป็นประจำมันก็ทำให้หัวใจเกิดสนิมได้เหมือนกัน ดังหะดีษที่ว่า “มุสลิมที่ศรัทธา (มุอฺมิน) คนหนึ่งทำความชั่วหนึ่งอย่าง ความชั่วที่ทำไปนั้นทำให้เกิดจุดดำบนหัวใจหนึ่งจุด เมื่อเขากลับตัวหยุดทำมันเสีย แล้วขอกฎโทษจากอัลลอฮ์ ﷻ จุดดำนั้นจะหมดไป แต่หากเขายังคือดั่งทำต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่ยอมกลับตัวขอกฎโทษต่ออัลลอฮ์ ﷻ จุดดำนั้นก็ขยายวงไปอีก นั่นแหละคือสนิมที่อัลลอฮ์ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอาน” (อบูหัมซะฮฺ อับดุลวีล, ม.ป.ป.)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจและคิดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาว่าในปัจจุบันเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวิถีการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร เป็นไปตามหลักการของศาสนาอิสลามหรือไม่ อย่างไร ควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหามีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่อยู่ในชนบทและในเมือง
- 3) เพื่อศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตตามความคาดหวังของสังคมมุสลิมของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 4) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันกับตามความคาดหวังของสังคมมุสลิม
- 5) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อวิถีการดำเนินชีวิตตามความคาดหวังของสังคมมุสลิมของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. ขอบเขตการวิจัย

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบัน และตามความคาดหวังของสังคมมุสลิม โดยจะทำการศึกษาเปรียบเทียบวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนที่อยู่ในชนบทและในเมือง และวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันกับตามความคาดหวังของสังคมมุสลิม ซึ่งคณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการศึกษา 12 ประเด็น คือ

- 1) การคบเพื่อนเพศเดียวกันของเยาวชนมุสลิม
- 2) การคบเพื่อนต่างเพศของเยาวชนมุสลิม
- 3) การศึกษาทั้งด้านสามัญและศาสนา
- 4) การใช้เวลาว่าง
- 5) การข้องเกี่ยวกับอบายมุข (ยาเสพติด การพนัน เที่ยวคิสโกเรค ฯลฯ)
- 6) การทำงาน
- 7) การแต่งกาย
- 8) ความสัมพันธ์กับครอบครัวและญาติพี่น้อง
- 9) ความสัมพันธ์กับชุมชนและเพื่อนบ้าน
- 10) การปฏิบัติศาสนกิจ
- 11) การบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
- 12) เยาวชนกับสถานการณ์ความไม่สงบในปัจจุบัน

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งจะมีการเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยการให้นักวิจัยผู้ช่วยออกไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ และสัมภาษณ์กลุ่ม

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ทราบวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2) ได้ทราบวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวทางหลักศาสนาอิสลามของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3) ได้ทราบผลการเปรียบเทียบวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่อยู่ในชนบทกับในเมือง

4) ได้ทราบผลเปรียบเทียบวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันกับตามแนวทางหลักการศาสนาอิสลาม

5) ได้ทราบข้อเสนอแนะต่อวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวทางหลักการศาสนาอิสลามของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

6) เยาวชนมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เข้ารับการอบรมจะได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินชีวิตของเยาวชนในปัจจุบัน วิถีการดำเนินชีวิตตามแนวทางหลักการศาสนาอิสลาม และการอบรมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

7) นำข้อมูลที่ได้เสนอต่อหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข่าวสาร

8) นำข้อมูลที่ได้เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานกฤษฎมนตรี สำนักงานจุฬาราชมนตรี กระทรวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา วางแผน และกำหนดแผนนโยบายการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

9) ใช้เป็นข้อมูลประกอบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับศาสนา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสังคมวิทยา

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1) วิถีชีวิต หมายถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตหรือวิถีการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ของเยาวชนมุสลิมทั้งที่เป็นจริงในปัจจุบันและตามที่สังคมมุสลิมคาดหวัง

2) วิถีชีวิตที่เป็นจริง หมายถึง สภาพความเป็นอยู่หรือชีวิตความเป็นอยู่ของเยาวชนมุสลิมที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน

3) วิถีชีวิตตามที่สังคมมุสลิมคาดหวัง หมายถึง กรอบแนวทางปฏิบัติหรือแนวทางในการใช้ชีวิตของเยาวชนมุสลิมที่ถูกต้องตามครรลองคลองธรรมและถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลามที่กำหนด

4) เยาวชนมุสลิม หมายถึง ประชาชนชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามที่มีอายุอยู่ระหว่าง 15-25 ปี

5) สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส